

IN MEMORIAM, Filolog Micaela GHIȚESCU-IONESCU-STOIAN (1931-2019)

FIGURI ILUSTRE ALE CULTURII ȘI ISTORIEI FARMACIEI ROMÂNE,
MEMBRII DE ONOARE AI SOCIETĂȚII ROMÂNE DE ISTORIA FARMACIEI (SRIF)

1-3 Ana CARATĂ, 2, 3 Maria-Gabriela SULIMAN
1. UMF „Carol Davila”, Facultatea de Farmacie, București
2. Societatea Română de Istoria Farmaciei
3. Asociația Cercul Farmaciștilor din București

Introducere.

Ultimele zile din luna mai sunt memorabile pentru trei figuri emblematicale ale istoriei farmaciei românești: - Conf. Dr. farm. **Zisi St. FĂRȘIROTU** (Perivoli, Grecia 07.01.1916 – Montréal **30 mai 2009**), cadru didactic universitar, creatorul *Colecției de Istoria Farmaciei*, la Facultatea de Farmacie din București, (care îi poartă numele, prin Decizia Consiliului Facultății din 01.XI.2004); - Lector univ. Col. (r) Dr. farm. **Constantin IUGULESCU** (Mogoșoaia, Județ Ilfov **30 mai 1924** – București 09.12.2006) - părintele inițiator și creator al SRIF; - Col. farmacist **Răducanu DUMITRU** (Vâlcele, Călărași 02.09.1927- **31 mai 2009**) [1-3]. Tot într-o zi din această lună a plecat pe drumul fără întoarcere, o personalitate culturală română, **Filolog Micaela GHIȚESCU** (București 18 iulie 1931 – **13 mai 2019**). Aceste date (deces sau naștere) din luna mai, ne readuc în memorie aceste personalități ale culturii românești, despre a căror activitate am publicat mai multe articole în revista **Galenus (începând cu numerele 32, 42, 56)**, dar mai ales în anii 2010-prezent [4,5].

Filolog Micaela GHIȚESCU-IONESCU-STOIAN (1931-2019).

La început de vară 2016, Biroul SRIF (Președinte, Secretar general, Trezorer) face o propunere: „**Micaela Ghițescu Ionescu-Stoian** (n.18 iulie 1931, București) - membru de onoare la *Societatea Română de Istoria Farmaciei* (SRIF)”. În numărul 100/iunie-iulie 2016 al acestei reviste se precizează: „După 25 ani de activitate, SRIF are circa 50 membri de onoare și onorifici, dintre care 16 din străinătate, foști președinți ai societăților naționale și/sau internaționale de istoria farmaciei, farmaco-medico-istorici, oameni de cultură recunoscuți în țară și străinătate. Astăzi SRIF are peste 20 de membri de onoare din străinătate.

- În **Motivație** am spus: „După parcurgerea acestui C.V., cititorul va fi mult impresionat de realizările, rezistența, cultura și puterea de muncă a Doamnei **Filolog Micaela Ghițescu Ionescu-Stoian**, sol al românilor și României peste hotarele țării,

peste mări și oceane. Înscriserea numelui Domniei Sale în lista membrilor SRIF ne aduce onoare și prestigiu” [4]. Reluăm un fragment din acest articol:

Premii, distincții

- 3 premii ale Asociației Scriitorilor din București (1984, 1994, 2002);
- 2 nominalizări la premiile Uniunii Scriitorilor (1997, 2002);
- Medalia „Premiu de traducere” a Societății de Limbă Portugheză din Lisboa (1986);
- Diploma de merit a Institutului Camões din Portugalia (2000; 2015);
- Diploma de merit a Institutului Brazilia-România din Brasília (2000);
- Premiul Eminescu, TEIUL DE AUR, Botoșani (2013).

Decorații: - Ordinul național „Serviciul credincios” în gradul de cavaler (2000); - Ordinele braziliene „Rio Branco” (1999) și „Cruzeiro do Sul” (2002), ambele în gradul de ofițer; - Ordinul onorific portughez *Infante D. Henrique*, în gradul de Mare Ofițer (2015) (Fig. 4 și 5).

Fig. 4

Fig. 5

Colaborări la reviste culturale și literare: *Memoria* – revista gândirii arestate;

România Literară; Luceafărul; Secolul 20; Magazinul istoric; Jurnalul Literar; Lettre Internationales etc. (România); Jornal de Letras, Artes e Ideias, Letras e Letras, Queiro-siana (Portugalia); Translittérature (Franța); Revista do Centro de Estudos Portugueses (Brazilia). **Membră în mai multe societăți și asociații:** [1].

În sesiunea trimestrială a SRIF-Secția București din 23 iunie 2018 Biroul SRIF a făcut următoarea propunere: *Filolog, traducător Micaela GHIȚESCU IONESCU-STOIAN (18.07.1931), membru de onoare SRIF* [5]. **SESIUNE ȘTIINȚIFICĂ TRIMESTRIALĂ, SECȚIA BUCUREȘTI / INVITAȚIE – PROGRAM /** Comitetul Secției București, sub îndrumarea Președintelui și Secretarului general SRIF, vă invită să participați la ședința trimestrială (II), care va avea loc **sâmbătă 23 iunie 2018**, la Facultatea de Farmacie, Strada Traian Vuia nr. 6 (clădirea Facultății de Geologie, parter), sala V. Lăzărescu, ora **10:00** cu următorul Program: **I. ANIVERSĂRI:** 1. Dr. Farm. Graziella BAICU (06.06.1923), membru de onoare SRIF; **2. Filolog, traducător Micaela GHIȚESCU IONESCU-STOIAN (18.07.1931), membru de onoare SRIF.**

Aflând programul acesta, Doamna Profesor Elisabeta POP din Oradea, mi-a scris în 18 iunie a.c.: „Vetuta Pop /**Pentru:** acarata Jun 18 at 10:08 AM/Stimată și dragă Doamnă Carata, impresionată fiind când am găsit numele **Doamnei Micaela Ghițescu** în lista Dv. la SRIF. ..., vă scriu câteva cuvinte despre această minunată Doamnă, pe care am cunoscut-o acum câțiva ani în biroul Anei Blandiana (care ne este prietenă din tinerețe). De atunci corespondăm (mai ales pe internet), **apreciind nu doar calitățile de traducătoare și scriitoare, ci și verticalitatea ei**”.

În 22 iunie, răspunsul Micaelei Ghițescu: „**Micaela Ghițescu /To:** Ana Carata/ Jun 22 at 8:36 PM/Stimată Doamnă prof. Carata vă mulțumesc din tot sufletul pentru bunele gânduri. După cum v-am spus am avut în ultimii ani două operații de cancer, și pentru moment nu mă pot gândi la nici un fel de sărbătorire a mea. Abia îmi revin acum după o radioterapie obositoare. Sunt în curs de a face o serie de controale medicale, analize, ecografii etc. După cum mi-ați sugerat chiar dvs., poate lăsăm acest prilej de reîntâlnire pentru toamna viitoare, poate îmi mai revin până atunci și voi fi mai în formă. Mai luăm legătura ceva mai târziu. Vă rog să mă

scuzați dacă vă încurc într-un fel programul stabilit. Cu multe și călduroase mulțumiri aștept să reluăm legătura ceva mai târziu. Doamne ajută! Micaela Ghițescu”. Și inevitabilul s-a produs într-o zi de **13 mai**. Un fragment din gândurile Marilenei Rotaru (Anexa 3).

O conștiință: Micaela Ghițescu. Despre memoria și tăria firului de iarbă. (Marilena Rotaru).

„În semn de apreciere pentru îndelungata și rodnică activitate depusă în calitate de scriitor și traducător, în semn de respect pentru suferințele și înalta ținută morală de care a dat dovadă, de-a lungul întregii sale vieți, în apărarea ideilor democratice din țara noastră”

Președintele României a conferit post-mortem Ordinul Național <Serviciul Credincios> în grad de Ofițer scriitoarei și traducătoarei Micaela Ghițescu”.

Au însoțit-o, la Cimitirul Belu, în afara familiei îndurerate, cei care au prețuit-o și iubit-o: Președintele Emil Constantinescu,

Ana Blandiana, prof. dr. Nicolae Constantinescu, vicepreședinte al Fundației culturale Memoria, maica Gabriela de la mănăstirea Voroneț, Andrei Dimitriu, directorul Filarmonicii George Enescu, Ion Andrei Gherasim, Președintele Fundației Corneliu Coposu, Oana Ichim, secretar general al Fundației Culturale Memoria, colaboratori și prieteni apropiați. Între coroanele aduse era și cea a Ambasadei Portugaliei la București. I-au evocat memoria prof.dr. Nicolae Constantinescu, Ana Blandiana și maica Gabriela, și a fost rostit un legământ: **Fundația și revista Memoria vor continua să existe și să exprime adevărata noastră istorie.**

Regimentul “Mihai Viteazul” s-a aflat la catafalc și la mormânt pentru onorurile cuvenite.

În 15 mai, au fost publicate trei ferpare la rubrica Decese, în ziarul România Liberă.

Anexe: 1-2. Portret de Filolog, Galenus nr. 100/iun.-iul. 2016, p. 67-68

Anexa 3
Marilena Rotaru este împreună cu Mircea Ignat și alți 15/15 mai la 08:28

Sunt oameni care trăiesc și lucrează asemenea firului de iarbă. Cu o teribilă forță și tenacitate, cu asumarea sacrificiului personal, cu credința că indiferent de grelele opreliști, de agresiunile fizice și psihice, trebuie să-și urmeze drumul, adică să-și împlinească misiunea cu care au venit în această lume. Acești oameni sunt, dincolo de dimensiunea fizică, conștiințe. Doamna Micaela Ghițescu a fost o conștiință a ace-

tui neam. Venind dintr-o aleasă familie de cărturari patrioți – Papacostea, Tanașoca – Micaela Ghițescu și-a purtat permanent, în libertate și în închisoare, cu discreție și cu curaj, blazonul unui spirit ales, plin de noblețe. Încarcerată în studenție pentru că frecventa Biblioteca Franceză, dormind în pat cu șobolanii, una dintre primele victime ale torționarului Alexandru Vișinescu în perioada când era închisă la Mislea, fiind pedepsită timp de o lună pentru că a îndrăznit să ceară săpun, Micaela Ghițescu, scriitoarea, traducătoarea, autoarea unei impresionante opere care culminează în ultimii 16 ani cu “Memoria – Revista gândirii arestate”, și-a învins torționarii și regimul care au condamnat-o. Privind-o astăzi, în capela cimitirului Bellu, auzeam vorbele unuia din sfinții părinți: „Iubirea este străină celor ce nu-l cunosc pe Dumnezeu!” Din iubire a venit forța acestei ființe fragile, și din mărturisirea credinței în Bunul Dumnezeu! O aud și acum spunându-mi, cu câteva săptămâni în urmă la telefon, ceea ce mărturisise și în paginile „Memoriei”. „Sunt la capătul călătoriei mele”. „Nu, i-am spus atunci, ceea ce cred și acum. Călătoria ta va continua împreună cu cei ce vor duce revista mai departe. În spiritul acestei reviste vei dăinui împreună cu Banu Rădulescu, fondatorul „Memoriei”.

Imagini de la Capela Cimitirului Belu din București

Referințe bibliografice:

1. Carata Ana și colab.- *Contribuții la înființarea de colecții muzeale de istoria farmaciei la Cluj, Sibiu și București* - A XV-a Reuniune Națională de Ist. Farm. 18-20 Iunie 2009, Galați, vol. Rezumate, p. 19;
2. Ana CARATĂ - *Istoria Farmaciei- Disciplină umanistă în programele de învățământ universitar farmaceutic - în Galenus nr. 42/Septembrie 2010, p. 26-28;*
3. Ana Carata - *Créateurs de musées et de collections d'histoire de la pharmacie en Roumanie et relations internationales* - Conf. Dr. Pharm. Zisi St. Fârșirotu, 95 ans -, Ed.-Tipo.-Tehnoplast Comp. srl, București, 2011, (175);
4. Maria-Gabriela SULIMAN, Adriana-Elena TĂEREL, Ana CARATĂ, *Societatea Română de Istoria Farmaciei după 25 ani de activitate. Noi membri de onoare, Micaela Ghițescu-Ionescu-Stoian*, Galenus, nr. 100/Iun.-Iulie, 2016, 67-68, (74).
5. xxx, *Invitație - Program*, Secția București a Soc. Române de Ist. Farm., 23.06.2018.